

Carl XVI Gustaf: Jultal 1997

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1997

Plats

Stockholm

Kära svenskar, hemma och utomlands, Julen är i vårt land årets största högtid. Vi tar oss mera tid att vara med familjen och andra nära och kära än under de hektiska arbetsperioderna under året för övrigt. Men det är också en tid, då vi är medvetna om den rikedom som ligger i att vi är inneslutna i en vidare krets av anhöriga, vänner, medarbetare och kollegor, både här hemma i vårt land och utövergränserna. Vi skriver kanske några personliga rader, som en hälsning, eller skickar ett julkort. Jag har nu under många år haft förmånen att få framföra en hälsning till alla svenskar, över radio, och jag gör det med glädje också denna jul. Det gångna året har för mig och min familj rymt både smärtsamma upplevelser och glada tilldragelser. Alldeles i början av året avled min farbror Prins Bertil. Det var en svår förlust för oss som stod honom nära. Han var ett fast stöd för hela familjen. Den våg av värme och tillgivenhet som strömmade emot oss från hela svenska folket blev emellertid till en stor tröst för oss. Vi fick många bevis på den respekt och uppskattning Prins Bertil vunnit i vida kretsar, både här hemma och utomlands. Bara ett par månader senare gick Drottningens mor bort. Hon jordfästes i Heidelberg i Tyskland och med hennes bortgång bröts en viktig länk i en varm familjegemenskap. Men vår familj har också upplevt ljusa och glada högtider. Jag tänker inte minst på Prinsessan Madeleines konfirmation i den vackra, gamla klosterkyrkan i Vadstena, efter undervisningen på Medevi Brunn. Och Prins Carl Philip fyllde 18 år i maj och blev därmed myndig. Både han själv och den övriga familjen gladdes åt de lyckönskningar och den tillgivenhet han fick motta i samband med denna viktiga dag, som bland annat firades med en fin ceremoni på Stockholms slott. En månad senare återvände Kronprinsessan Victoria till Sverige efter studieåret i Frankrike. Efter 20-årsdagen, som på sedvanligt sätt firades på Öland, har hon under hösten med stor energi och glädje påbörjat sin utbildning i hur det svenska samhället fungerar. De studiebesök hon gjort i riksdagens och regeringens kanslier under ett par månader har givit henne viktiga kunskaper för framtiden. Under året har vi avlagt ett betydelsefullt statsbesök i Sydafrika. Vi har i Sverige tagit emot statsöverhuvudena från Irland och Österrike, länder

med vilka vårt land uppehåller nära och vänskapliga relationer. Och alldeles nyligen besökte också Rysslands president, Boris Jeltsin, vårt land. Detta statsbesök bör ses i ett långt, historiskt perspektiv. Det har gått 88 år sedan ett statsbesök från detta land senast ägde rum. Genom historien har Ryssland och Sverige ömsom varit i konflikt, ömsom samverkat nära. Ett nytt skede i relationerna mellan våra länder har nu inträtt. Ryssland och Sverige har, som två demokratier, ett ansvar att tillsammans med övriga länder i vårt område bevara freden kring Östersjön. Också kraftfulla insatser för att skydda miljön är nödvändiga. Åtgärder inom dessa områden kan nu vidtagas i ett nära och förtroendefullt samarbete. President Jeltsins besök i vårt land markerade starkt denna nya period. Under detta år har vi här i Sverige fått en allvarlig påminnelse om hur lätt vår natur kan tillfogas ödesdiga skador. Jag tänker naturligtvis på tunnelbygget genom Hallandsåsen som drabbat både natur och människor. Jag tänker på den oro många människor känner inför dolda risker och inför hotet att deras livsverk raserats. Det är min innerliga önskan att katastrofen på Hallandsåsen skall bidra till att ge ny kunskap och ökad medvetenhet när det gäller att skydda den värld som vi fått ansvar för och som vi skall ge vidare till kommande generationer. Det allvarligaste problemet i vårt land under de senaste åren har varit arbetslösheten. Den som har ett arbete och är innesluten i en gemenskap med andra har säkert svårt att riktigt sätta sig in i vad det innebär av sorg och förtvivlan att sakna meningsfull sysselsättning. Arbetslösheten skapar inte bara allvarliga ekonomiska problem för samhälle och enskilda. Den hotar också människors självrespekt och livslust. Särskilt är det svårt för unga människor. De som inget hellre vill än ha ett jobb stängs ute. Inga ansträngningar kan vara för stora när det gäller att bekämpa arbetslösheten. Det är vi alla överens om. Lyckas vi inte med att skapa arbetsmöjligheter drabbas inte bara enskilda människor, utan hela samhället riskerar att förlora sin sociala stabilitet. Men bilden är inte enbart mörk. På resor runt om i landet möter jag ofta ungdomar som är mitt uppe i sina studier. De och deras kunskaper representerar det stora framtidskapitalet för vårt land. Det gäller både enskilt och kollektivt. Om vi jämför med en äldre generations erfarenheter är det idag så mycket mera som krävs. Det gäller att skaffa sig verktyg för att förstå den värld vi lever i. Men det är alltså lika viktigt att fördjupa sin kunskap om historien. Den hjälper till att ge identitet och samtidigt förmåga att möta framtidens utmaningar. Att leva historielös betyder att stänga dörren mot både det förflutna och framtiden. Här och på många andra områden har skolan en avgörande roll, och jag vill uttrycka respekt och beundran för det arbete som utförs av lärare på olika nivåer. Våra barn är det dyrbaraste vi har. Jag vet att de

flesta föräldrar vill ge sina barn det allra bästa, och då talar jag inte främst om det materiella. Barn behöver närhet och gemenskap med vuxna. De behöver mycket trygghet och kärlek, inte minst som motvikt mot krig och våld i olika former, som sköljer över oss och därmed över dem. Vi måste alla medverka till att gemenskapen och samhörigheten i vårt samhälle stärks. Särskilt måste vi slå vakt om dem som inte har möjlighet att tala för sin egen sak. Ett sunt samhälle måste ha omsorg om just dessa. Sverige är idag mångkulturellt. Vi har tagit emot invandrare och flyktingar. De tillför vår gemenskap nya värden med sina kunskaper, erfarenheter och traditioner. Men de måste få möta större respekt och öppenhet för att kunna växa in i vårt samhälle. De har rätt att kräva det fulla skydd, som en rättsstat kan ge. Vi får aldrig någonsin acceptera rasism och främlingsfientlighet. Vi äldre har en uppgift som goda förebilder för den unga generationen. Under det år som vi nu snart lämnar har frågan om människovärdet också blivit aktuell på ett annat område. Jag tänker på den diskussion som blossat upp om de gamla på sjukhus och vårdhem. De flesta av oss har erfarenheter av hur våra nära och kära får en god vård och möts med omsorg och kärlek av vårdpersonalen. Detta är något att vara tacksam för. Men vi har denna höst nåtts av rapporter om att det också finns brister. Tid och resurser räcker inte alltid till. Återigen är det en fråga om att lyssna på de svagas röst. Samhällets styrka mäts i kedjans svagaste länk. Varje människa har ett okränkbart värde. Om man alltid håller fast vid detta blir det lättare att göra de nödvändiga prioriteringarna. Ett gott samhälle slår vakt om dem som är gamla och beroende av andra människors hjälpande händer. Sverige är i de allra flesta avseenden ett fint land att leva i. Men det krävs att vi är vaksamma, så att inte dyrbara värden som hederlighet, respekt och osjälviskhet försvagas eller går förlorade. Vi har alla ansvar för varandra. Vår uppgift är att bygga en gemenskap till allas bästa. När jag nu talar till alla svenskar, tänker jag alldeles särskilt på Er som för längre eller kortare tid vistas utanför vårt lands gränser. Det är alltid en stor uppgift att vara sitt lands ambassadör, inte i övermod utan med ödmjukhet, och med en god portion sund självkänsla. Med dessa ord vill jag och hela min familj önska Er alla, hemma och utomlands, en fortsatt God Jul och sedan ett Gott Nytt År 1998.

Taggar

1990-tal, 1997, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1997>